

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete. Genom den föreslagna lagen utfärdas behövliga nationella bestämmelser om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete på en finländsk gruppering och om finländska sammanslutningars deltagande i en gruppering som har sitt registrerade säte i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen.

Medlemsstaterna i Europeiska unionen, deras regionala och lokala myndigheter samt vissa andra offentligrättsliga sammanslutningar ska tillsammans kunna bilda en gruppering för att underlätta och främja det territoriella samarbetet mellan medlemmarna inom området regional utveckling.

Det föreslås att i lagen införs bestämmelser om de uppgifter som kan ges en gruppering för territoriellt samarbete, om grupperingens medlemmar, om en finländsk sammanslutnings anslutning till en finländsk och en utländsk gruppering, om registrering av en finländsk gruppering, dess verksamhet och förbudande av verksamhet samt om upplösning av en gruppering.

Propositionen hänför sig till Finlands medlemskap i Europeiska unionen. Förordningen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete förutsätter att medlemsstaterna genomför de åtgärder som behövs för att säkerställa ett effektivt genomförande av förordningen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.1.1 Förordningen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete	3
1.1.2 Strukturfondslagstiftningen och europeiskt territoriellt samarbete	5
1.1.3 Europarådets ramkonvention om samarbete över riksgrensarna	7
1.1.4 Regleringen av samarbetet mellan kommunerna i Finland och Sverige	7
1.1.5 Europeiska ekonomiska intressegrupperingar	9
1.2 Utländsk lagstiftning	9
1.2.1 Allmänt.....	9
1.2.2 Estland.....	9
1.2.3 Danmark	10
1.2.4 Frankrike	11
1.2.5 Förenade kungadömet (Storbritannien).....	11
1.2.6 Sveriges utredning.....	12
1.3 Bedömning av nuläget	12
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	14
2.1 Målsättning.....	14
2.2 De viktigaste förslagen.....	14
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	14
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	15
4.1 Beredningen av grupperingsförordningen.....	15
4.2 Beredningen av lagförslaget.....	15
4.3 Utlåtanden	16
DETALJMOTIVERING	17
1 LAGFÖRSLAGET	17
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	17
2 kap. Anslutning till en gruppering.....	18
3 kap. Registrering av en finländsk grupperings stadga och dess rättsverkningar ..	19
4 kap. En finländsk grupperings verksamhet	20
5 kap. Särskilda bestämmelser	20
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	22
3 IKRAFTTRÄDANDE	22
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	22
LAGFÖRSLAG	25
Lag om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete.....	25

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge**1.1 Lagstiftning och praxis****1.1.1 Förordningen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete**

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS), nedan *grupperingsförordningen*, utfärdades den 5 juli 2006. Enligt artikel 18 andra stycket i förordningen tillämpas den senast den 1 augusti 2007, med undantag av artikel 16 om nationella genomförandeåtgärder, som tillämpas från och med den 1 augusti 2006. Genom förordningen skapas möjlighet att bilda europeiska grupperingar för territoriellt samarbete, nedan *gruppering*, som har status, organ och uppgifter som självständiga juridiska personer.

Avsikten med grupperingsförordningen är att underlätta effektiviseringen av det territoriella samarbetet i gemenskapen genom att minska de problem som medlemsstaternas regionala och lokala myndigheter har haft på grund av skillnader i nationell lagstiftning och praxis. Förordningen hänförs till gemenskapens strukturfondslagstiftning för programperioden 2007–2013, men den kan under vissa förutsättningar utnyttjas också i genomförandet av andra åtgärder än sådana som medfinansieras av gemenskapen.

Eftersom artikel 159 tredje stycket i fördraget utgör den rättsliga grunden för grupperingsförordningen kunde den inte innehålla bestämmelser om deltagande av sammanslutningar från tredjeländer (icke-medlemsstater). I övervägande 16 i ingressen till förordningen anses det att möjligheten för enheter från tredjeländ att delta i grupperingen inte bör uteslutas, om den nationella lagstiftningen i staten i fråga eller ett avtal med medlemsstaterna och staten i fråga medger deltagande. I praktiken skulle förutsättningen vara såväl lagstiftningen i tredjeländ som ett fördrag med alla de stater som medlemmarna i den planerade grupperingen kommer ifrån.

Det är inte sannolikt att enheter från tredje-land (till exempel Ryssland eller Norge) deltar i grupperingen eftersom beredningen av lagar och fördrag tar flera år i anspråk.

I artikel 1 i grupperingsförordningen föreskrivs om grupperingens mål och status som juridisk person. En gruppering ska ha som mål att underlätta och främja gränsöverskridande, transnationellt och/eller interregionalt samarbete mellan dess medlemmar med det enda målet att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen. En gruppering ska enligt artikel 2 utöver grupperingsförordningen dessutom regleras av bestämmelserna i grupperingens avtal och stadga, om förordningen tillåter det, och beträffande frågor som inte regleras av förordningen, av nationella lagar i den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte.

Grupperingens medlemmar ska enligt artikel 3 vara medlemsstater, regionala eller lokala myndigheter, organ som regleras av offentlig rätt enligt lagstiftningen om offentlig upphandling eller sammanslutningar av ovan nämnda organ. I grupperingen ska finnas medlemmar från minst två medlemsstater och minst en medlem ska vara från den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte (artikel 8.2).

Då en gruppering bildas måste varje medlem få sin egen stats godkännande för att få delta i grupperingen. Dessutom är det en förutsättning för grupperingens rättskapacitet att dess stadga registreras eller offentliggörs i den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte.

De blivande medlemmarna i en gruppering beslutar enligt artikel 4 i grupperingsförordningen om bildandet av grupperingen. Varje medlem ska underrätta den medlemsstat där den har sitt säte om sin avsikt att delta i en gruppering och tillstålla medlemsstaten en kopia av grupperingens förslag till avtal och stadga. Medlemsstaten ska i regel inom tre månader besluta om den godkänner att medlemmen deltar i grupperingen. I samband med beredningen av förordningen har konstaterats att en tidsfrist på tre månader ska iakttas. Ett undantag är beslutet att godkänna

att Spaniens regioner deltar i grupperingen, vilket enligt Spaniens grundlag förutsätter att en nationell lag om detta godtas av parlamentet.

Ett godkännande ska ges om det inte anses att deltagandet strider mot grupperingsförordningen eller den nationella lagstiftningen med beaktande av den blivande medlemmens befogenheter och åligganden. Godkännande kan också förvägras om deltagandet inte är motiverat av skäl som gäller allmänintresset i medlemsstaten. I sådana fall ska medlemsstaten motivera varför godkännande inte kan ges. Vid beslut om godkännande får medlemsstaten tillämpa de nationella reglerna. Varje medlemsstat ska utse den myndighet som underrättelserna om avsikten att delta i en gruppering ska lämnas till. Om en grupperings avtal ändras, ska godkännande sökas med iakttagande av samma förfarande. Det samma gäller betydande ändringar i grupperingens stadga.

Grupperingens stadga och de ändringar som senare görs i den registreras eller offentliggörs enligt artikel 5 i grupperingsförordningen i den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte. Till följd av registreringen eller offentliggörandet får grupperingen status som juridisk person. Medlemmarna ska underrätta Regionkommittén och de medlemsstater där grupperingen har medlemmar om avtalet och om registreringen eller offentliggörandet av stadgan. De ska också sända en begäran till utgivaren av Europeiska unionens officiella tidning om att tidningen ska offentliggöra ett meddelande i tidningen om bildandet av grupperingen med uppgift om dess namn, syften, medlemmar och registrerade säte.

Den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte ska utse den behöriga myndigheten för kontrollen av offentliga medel innan det beslut om godkännande som avses i artikel 4 fattas. Om grupperingens verksamhetsområde omfattar andra åtgärder än sådana som medfinansieras av gemenskapen, ska myndigheterna i de övriga medlemmarnas hemstater ges möjlighet att kontrollera förvaltningen av offentliga medel när grupperingen är verksam inom deras område. På kontrollen av åtgärder som medfinansieras av gemenskapen tillämpas gemenskapslagstift-

ningen och den nationella lagstiftningen om kontrollen av gemenskapsmedel.

Om grupperingens uppgifter föreskrivs i artikel 7 i grupperingsförordningen. Uppgifterna anges i avtalet om bildandet av grupperingen och de ska vara begränsade till underlättande och främjande av territoriellt samarbete för att stärka ekonomisk och social sammanhållning. En grupperings uppgifter ska "främst vara begränsade till" genomförande av program eller projekt för territoriellt samarbete som medfinansieras av gemenskapen genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och/eller Sammanhållningsfonden. En gruppering får genomföra andra särskilda åtgärder som avser territoriellt samarbete mellan dess medlemmar för att stärka ekonomisk och social sammanhållning med eller utan ekonomiskt bidrag från gemenskapen.

Medlemsstaterna får begränsa de uppgifter en gruppering får utföra utan finansiellt bidrag från gemenskapen. De tillåtna uppgifterna ska dock inbegripa åtminstone de stödåtgärder inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete som förtecknas i artikel 6 i förordning (EG) nr 1080/2006, *nedan ERUF-förordningen*. Medlemmarna får inte ge grupperingen befogenheter eller åligganden som avser myndighetsutövning eller åligganden som syftar till att tillvarata statens eller andra myndigheters allmänna intressen. Som exempel på sådana förbjudna områden nämns polisiära och föreskrivande befogenheter, rättsväsen och utrikespolitik.

Enligt artikel 8 i grupperingsförordningen ska en gruppering falla under ett avtal som ska ingås enhälligt av medlemmarna. I avtalet ska anges grupperingens namn, dess registrerade säte, det territorium inom vilket grupperingen kan utföra sina uppgifter, grupperingens mål och uppgifter, dess varaktighet och villkoren för dess upplösning, en förteckning över grupperingens medlemmar, den tillämpliga lagstiftningen, arrangemangen för ömsesidigt erkännande, till exempel förfarandena för att ändra avtalet. Grupperingens medlemmar antar enligt artikel 9 enhälligt stadgan på grundval av avtalet. I stadgan föreskrivs om arbets sättet för grupperingens organ, deras befogenheter och sammansättning, beslutsförfarande, arbetsspråk,

administration, finansiella bidrag, medlemmarnas ansvar, revision och ändring av stadgan.

Enligt artikel 10 i grupperingsförordningen ska grupperingen ha åtminstone en församling och en direktör. I stadgan får det finnas bestämmelser om ytterligare organ och deras befogenheter. Enligt artikel 11 ska för grupperingen utarbetas en årlig budget som ska antas av församlingen. Grupperingens årsredovisning, inklusive, när så krävs, årsberättelsen samt revisionen och offentliggörandet av denna redovisning ska regleras i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte. Detsamma gäller enligt artikel 12 i förordningen likvidation, insolvens, betalningsinställelse och ansvar för grupperingens skulder.

Om grupperingens tillgångar är otillräckliga för att täcka dess skulder, ska medlemmarna vara ansvariga för dem i proportion till sina bidrag, såvida inte den nationella lagstiftningen begränsar ansvaret för en enskild medlem. Om ansvaret för en medlem är begränsat, får också de andra medlemmarna begränsa sitt ansvar i stadgan. En medlemsstat får förbjuda registrering inom sitt territorium av en gruppering vars medlemmar har begränsat ansvar. Medlemsstaterna är inte direkt med stöd av grupperingsförordningen finansiellt ansvariga för en gruppering i vilken de inte är medlemmar.

I artiklarna 13 och 14 i grupperingsförordningen finns bestämmelser om förbud för en gruppering att bedriva verksamhet, om den strider mot allmän ordning eller mot allmänintresset samt bestämmelser om upplösning av en gruppering. Artikel 15 i förordningen gäller domstolarnas behörighet i ärenden som hänför sig till en gruppering och medborgarnas rätt att överklaga beslut av myndigheter som är medlemmar av en gruppering.

Enligt artikel 16 i grupperingsförordningen ska medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa effektiv tillämpning av förordningen och underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om varje bestämmelse som antagits enligt denna artikel. Medlemsstaterna kan besluta om betalning av avgifter i samband med registrering av avtal och stadga. Dessa avgifter får inte överstiga de administrativa kostnaderna.

Förordningen ska tillämpas senast från och med den 1 augusti 2007.

1.1.2 Strukturfondslagstiftningen och europeiskt territoriellt samarbete

Under den programperiod som inleddes 2007 och avslutas 2013 ingår de program som tidigare genomfördes inom ramen för gemenskapsinitiativet Interreg i målet europeiskt territoriellt samarbete. De centrala gemenskapsbestämmelserna ingår i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999. De fondspecifika bestämmelserna ingår i ERUF-förordningen om Europeiska regionala utvecklingsfonden och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1081/2006 om Europeiska socialfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1784/1999. Nationella bestämmelser om förvaltningen av strukturfonderna finns i strukturfondslagen (1401/2006), som trädde i kraft vid ingången av 2007, och i statsrådets förordning om strukturfonderna (311/2007), som har utfärdats med stöd av lagen.

Under den pågående programperioden deltar Finland i sammanlagt nio program som gäller målet europeiskt territoriellt samarbete. Programmen Nord, Botnia-Atlantica och Mellersta Östersjön hör till det gränsöverskridande samarbetet. Program för transnationellt samarbete är Östersjön och Norra Periferin. Interregionala samarbets- och nätverksprogram är Interreg IV C och Interact II, Urbact II och Espon 2013.

Programmen fokuserar på att främja samarbetet mellan olika regioner och stater genom att utveckla aktörernas nätverkande och utbytet av information och erfarenheter. I allmänhet har också småskaliga investeringar varit möjliga. Programmen stöds med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden. Utöver gemenskapsstöd förutsätts nationell motfinansiering för projekten.

Enligt artikel 6 i ERUF-förordningen ska ERUF:s stöd inom målet europeiskt territoriellt samarbete i första hand inriktas på att

skapa och utveckla gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt samarbete.

Utvecklingen av gränsöverskridande ekonomiska, sociala och miljörelaterade verksamheter främjas enligt artikel 6 första stycket punkt 1 främst genom att

a) främja entreprenörskap, särskilt utveckling av SMF, turism, kultur och handel över gränserna;

b) främja och förbättra det gemensamma skyddet och den gemensamma vården av natur- och kulturtillgångarna samt förebyggandet av naturbetingade och tekniska risker;

c) stödja kopplingar mellan stads- och landsbygdsområden;

d) minska isoleringen genom bättre tillgång till transporter, informations- och kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt gränsöverskridande system och anordningar för vattenförsörjning, avfallshantering och energiförsörjning för områden;

e) utveckla samarbete, kapacitet och gemensamt användande av infrastrukturer, särskilt i fråga om hälsovård, kultur, turism och utbildning.

Dessutom kan ERUF medverka till att främja rättsligt och administrativt samarbete, integrerad och gränsöverskridande arbetsmarknad, lokala sysselsättningsinitiativ, jämställdhet och lika möjligheter, yrkesutbildning och social integration, samt gemensamma mänskliga och materiella resurser för FoTU.

Transnationellt samarbete skapas och utvecklas enligt artikel 6 första stycket punkt 2 genom finansiering av nätverk och åtgärder som leder till integrerad territoriell utveckling främst med inriktning på följande prioriteringar:

a) Innovation: inrättande och utveckling av vetenskapliga och tekniska nätverk samt stärkande av den regionala kapaciteten i fråga om FoTU och innovation med direkt inverkan på en balanserad ekonomisk utveckling i transnationella områden. Åtgärderna kan omfatta nätverk som inrättas mellan lämpliga högskolor, forskningsinstitut och SMF, länkar för att förbättra tillgången till vetenskapliga rön och tekniköverföring mellan FoTU-enheter och starka internationella forskningsmiljöer för FoTU, partnersamverkan mellan tekniköverföringsinstitutioner

samt gemensamma finansieringsinstrument för att stödja FoTU i SMF;

b) Miljö: vattenvård, energieffektivitet, riskförebyggande och miljöskyddande åtgärder med en klar transnationell dimension. Åtgärderna kan omfatta skydd och vård av flod- och kustområden, marina resurser, vattenförsörjning och våtmarker, förebyggande av bränder, torra och översvämningar, främjande av sjöfartssäkerhet och skydd mot naturbetingade och tekniska risker samt skydd och hävdande av naturarvet till stöd för socioekonomisk utveckling och hållbar turism;

c) Tillgänglighet: åtgärder för att förbättra tillgången till och kvaliteten på transport- och teletjänster med klar transnationell dimension. Åtgärderna kan omfatta investeringar i gränsöverskridande sträckor av de transeuropeiska näten, bättre lokal och regional tillgång till nationella och transnationella nät, bättre driftskompatibilitet mellan nationella och regionala system samt avancerad informations- och kommunikationsteknik;

d) Hållbar stadsutveckling: stärkt polycentrisk utveckling på transnationell, nationell och regional nivå med klar transnationell dimension. Åtgärderna kan omfatta inrättande och förbättring av stadsnät och förbindelser mellan stad och landsbygd, strategier för att hantera gemensamma stads- och landsbygdsfrågor, bevarande och främjande av kulturarvet samt strategisk integrering av utvecklingszoner över gränserna.

En effektivare regionalpolitik främjas enligt artikel 6 första stycket punkt 3 via stöd för

a) interregionalt samarbete med inriktning på innovation och kunskapsekonomi samt miljön och riskförebyggande åtgärder enligt artikel 5.1 och 5.2;

b) utbyte av erfarenheter om identifiering, överföring och spridning av bästa praxis, inklusive om hållbar stadsutveckling enligt artikel 8, och

c) studier och datainsamling samt observationer och analyser av utvecklingstrender i gemenskapen.

För förvaltningen av varje program ansvarar en förvaltande och attesterande myndighet, som medlemsstaterna utser. Dessutom ska varje program ha en särskild revisionsmyndighet, som ansvarar för de system- och

projekturvalskontroller som utförs i programmet. För övervakningen av programmet svarar en övervakningskommitté som består av företrädare för medlemsstaterna i programmet. Förvaltningsmyndigheten och övervakningskommittén består av ett gemensamt programsekretariat. Myndigheterna på programnivå är förlagda till en av de medlemsstater som hör till programmet och de har integrerats med en juridisk person som är verksam i medlemsstaten i fråga. Strukturfondernas organ är inte i sig själva självständiga juridiska personer.

Under den nya programperioden är för ett program - Mellersta Östersjön - nämnda myndigheter verksamma i Finland, i Egentliga Finlands förbund. Mellan de medlemsstater som deltar i ett program och förvaltningsmyndigheten utarbetas i allmänhet ett avtal, där medlemsstaternas inbördes relationer, såsom ansvaren i anslutning till programmet och förfarandena i anslutning till finansieringen, bestäms.

Om de förvaltande och attesterande myndigheterna för de program för europeiskt territoriellt samarbete som genomförs under programperioden 2007–2013 har de deltagande medlemsstaterna kommit överens i det skede då programmen utarbetades. De projekt som finansieras via programmen genomförs genom samarbete mellan aktörerna från de olika medlemsstaterna och för dem inrättas inga separata juridiska personer.

Inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete genomförs olika projekt i vid omfattning, dock med tonvikt på programområdets särdrag. Genom projekten har till exempel främjats samarbete som hänför sig till företagets verksamhetsbetingelser, trafiksystem, miljö, turism och kulturarv. Typiska finländska aktörer i projekten har varit landshövdingens förbund, kommuner och kommunala utvecklingsbolag, yrkeshögskolor, universitet och dem underordnade institut, forskningsinstitut, miljöcentraler och annan statlig regionalförvaltning samt olika föreningar.

1.1.3 Europarådets ramkonvention om samarbete över riksgränserna

Den europeiska ramkonventionen om samarbete över riksgränserna mellan lokala och

regionala samhällsorgan ingicks i Madrid 1980. Totalt 36 medlemsstater i Europarådet har anslutit sig till konventionen. Avsikten med ramkonventionen är att stärka och främja grannrelationerna mellan lokala och regionala samhällsorgan. Konventionsstaterna kan ingå separata mellanstatliga avtal, som främjar samarbetet mellan lokala organ. För detta ändamål har till konventionen fogats modellavtal och förslag till avtal och andra föreskrifter av avtalsnatur. Ramkonventionens juridiskt bindande karaktär är svag och dess betydelse har förblivit liten. Finland anslöt sig till ramkonventionen 1990.

Det första tilläggsprotokollet till ramavtalet färdigställdes 1995. De länder som anslöt sig till detta förband sig att erkänna och respektera de regionala sammanslutningarnas och myndigheternas rätt att ingå gränsöverskridande avtal med andra staters motsvarande förvaltningsenheter enligt den nationella lagstiftningen. De beslut som fattas inom ramen för det gränsöverskridande samarbetet ska verkställas genom deltagarnas egna beslut som fattas enligt de nationella reglerna. Genom det andra tilläggsprotokollet fick också andra förvaltningsenheter än sådana som gränsar till varandra möjlighet att sluta avtal. Totalt 20 medlemsstater i Europarådet har anslutit sig till det första tilläggsprotokollet och 19 har anslutit sig till det andra. Finland har inte anslutit sig till någotdera tilläggsprotokollet.

1.1.4 Regleringen av samarbetet mellan kommunerna i Finland och Sverige

En överenskommelse mellan Finland, Norge, Sverige och Danmark om kommunalt samarbete över nordiska riksgränser trädde i kraft genom en lag den 26 januari 1979 (FördrS 1-2/1979, RP 198/1978 rd). Överenskommelsen ger en kommun rätt att samarbeta med en kommun i annat fördragsslutande land om vården av sina angelägenheter, i den mån hinder för sådant samarbete ej föreligger i det egna landets lagar och övriga bestämmelser om kommunernas befogenhet, organisation och verksamhet (artikel 2 första stycket). Överenskommelsen ger inte en kommun befogenhet att överföra myndighetsutövning till en kommun i ett annat nor-

diskt land (artikel 2 andra stycket). Samarbetsformerna är i praktiken begränsade till avtal mellan kommuner och privatjuridiska samarbetsformer. Enligt överenskommelsen ska kommunen själv svara för de åtaganden kommunen gör gentemot en kommun i annat nordiskt land (artikel 2 tredje stycket).

I frågor som rör den regionala och lokala samhällsplaneringen i gränstrakterna förpliktar överenskommelsen statliga och kommunala myndigheter att beakta behovet av samarbete mellan kommuner på ömse sidor om gränsen (artikel 4). I planeringssamarbetet ingår också ett systematiskt informationsutbyte såväl på riksnivå som på läns- och kommunnivå. Överenskommelsen gäller samarbete mellan kommuner och medför inte direkt några rättigheter eller skyldigheter som gäller den enskilda medborgaren.

Enligt överenskommelsen bör fördragsslutande stat efter hand som behov därav framträder föranstalta om de förtydliganden, ändringar och tillägg i det egna landets lagar och andra bestämmelser som staten kan finna påkallade för att undanröja hinder eller svårigheter för önskvärt kommunalt samarbete över riksgränserna. Därvid bör särskilt eftersträvas regler som tillgodoser kommunala samarbetsbehov i gränstrakterna (artikel 3).

År 1997 togs ett initiativ för att i samarbete mellan Finland och Sverige undersöka möjligheterna att underlätta det kommunala samarbetet över riksgränsen runt Bottenviken. Primärt avsågs samarbete mellan de svenska kommunerna Haparanda, Övertorneå, Pajala och Kiruna och de finländska kommunerna Torneå, Övertorneå, Pello, Kolari, Muonio och Enontekis. Avsikten med arbetet var att reda ut om det var juridiskt möjligt att bilda en gemensam samkommun eller ett gemensamt kommunförbund, som skulle kunna utöva offentlig makt. Ärendet började beredas i form av samarbete mellan Finland och Sverige.

Beredningen resulterade i en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lag om samarbete mellan kommuner i Finland och Sverige RP 191/1998 rd. Avsikten var att lagen skulle träda i kraft vid en tidpunkt som skulle bestämmas genom förordning efter det att motsvarande lag hade stiftats i Sverige. Finlands proposition blev dock först färdig.

Lagen skulle för Finlands och Sveriges del ha kompletterat de arrangemang som har avtalats i ovan nämnda överenskommelse mellan Norge, Sverige, Finland och Danmark.

Grundlagsutskottet ansåg propositionen problematisk och konstaterade i sitt utlåtande GrUU 39/1998 rd att det skulle vara naturligare att ordna det gränsöverskridande samarbetet mellan kommuner genom ett statsfördrag mellan staterna. Om frågan regleras genom en lag bör det av lagen tillräckligt klart framgå på vilka områden utövning av offentlig makt kan komma i fråga i samarbetet.

I anslutning till det uttalande som riksdagen godkände i samband med förkastandet av propositionen tillsatte inrikesministeriet 2001 en beredningsgrupp att utreda de rättsliga förutsättningarna för ett fördjupande av samarbetet över riksgränserna mellan kommunerna i Finland och Sverige och att utifrån utredningen lägga fram förslag om saken. Utredningsgruppen hade till uppgift att undersöka de rättsliga förutsättningarna för att bilda ett offentlighetsrättsligt samarbetsorgan mellan kommunerna i Finland och Sverige. Under arbetet analyserades olika samarbetsformer och målet var att samarbetsformen skulle kunna utnyttjas också då kommuner i Finland samarbetar med kommuner i andra länder. Frågor som skulle utredas var bland annat samarbetsorganets befogenheter, beslutsförfarandet, den lagstiftning som ska tillämpas på samarbetsorganet, finansieringen av verksamheten, övervakningen av samarbetsorganet och överklagande av samarbetsorganets beslut samt de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna. Beredningsgruppen fick sitt arbete färdigt 2002 (inrikesministeriets kommunavdelnings publikation 4/2002). Utredningen har inte efter remissförfarandet lett till lagstiftningsåtgärder.

Framför allt Torneå och Haparanda har försökt öka sin samverkan. Kommunerna fattade 2005 redan ett preliminärt beslut att bilda en gemensam samkommun för att sköta uppgifter som hänförs till kulturväsendet och gymnasieutbildningen. Man kom överens om att Torneå skulle vara samkommunens säte. Sverige har utifrån sina utredningar senare meddelat att samarbetet inte kan genomföras på grund av grundlagsproblem. Därför be-

hövs inte heller längre några lagstiftningsåtgärder i frågan.

1.1.5 Europeiska ekonomiska intressegrupperingar

I rådets förordning (EEG) nr 2137/85 och i lagen 1299/1994 om europeiska ekonomiska intressegrupperingar finns bestämmelser om intressegrupperingar, med vars hjälp företag och fysiska personer från medlemsstater i Europeiska unionen kan samarbeta över gränserna. Syftet med en grupperings verksamhet är att underlätta eller utveckla medlemmarnas ekonomiska verksamhet och att förbättra resultatet av denna verksamhet. En intressegrupperings verksamhet ska hänföra sig till medlemmarnas verksamhet och grupperingen får inte ha till syfte att skapa vinst för själva grupperingen. I en intressegruppering utövas beslutanderätten av dess medlemmar och grupperingen företräds av företagsledaren. Medlemmarna ansvarar o begränsat och solidariskt för intressegruppens förpliktelser. Intressegrupperingens medlemmar beskattas för dess resultat. I den finska lag som kompletterar förordningen föreskrivs bland annat om registrering av intressegruppering, om rätt att bli medlem, företagsledarens behörighetsvillkor, bokslut och revision samt om upplösnings- och likvidationsförfarandet. Bestämmelserna om bokslut och revision samt om upplösning och likvidation motsvarar huvudsakligen motsvarande bestämmelser om öppet bolag.

1.2 Utländsk lagstiftning

1.2.1 Allmänt

Enligt artikel 18 i grupperingsförordningen trädde förordningen i kraft dagen efter det att den hade offentliggjorts, dvs. den 1 augusti 2006. Den skulle tillämpas senast den 1 augusti 2007. Enligt artikel 16.1 i grupperingsförordningen ska medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa effektiv tillämpning av förordningen och underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om varje bestämmelse som antagits. Kommissionen ska enligt artikel 17 senast den 1 augusti 2011 överlämna till Europapar-

lamentet och rådet en rapport om tillämpningen av förordningen.

Innan tidsfristen löpte ut hade endast två medlemsstater (Ungern och Förenade kungariket) utfärdat de nationella bestämmelser som genomförandet av grupperingsförordningen förutsätter. Före utgången av 2007 hade dessutom fyra medlemsstater (Bulgarien, Grekland, Portugal och Rumänien) uppfyllt sin skyldighet. Tyskland ämnar tillämpa den lagstiftning som redan finns på delstatsnivå (Zweckverbandsgesetz) och där har som genomförandeåtgärd endast bestämts de behöriga förbundsstats- och delstatsmyndigheterna.

I januari 2008 påminde Europeiska kommissionen de medlemsstater som inte ännu hade uppfyllt sin skyldighet om den tidsfrist som har ställts i grupperingsförordningen. Vid utgången av 2008 var förfarandena för det nationella genomförandet inte ännu slutbehandlade i 11 medlemsstater (Österrike, Belgien, Tjeckiska republiken, Finland, Irland, Italien, Lettland, Luxemburg, Malta, Nederländerna och Sverige).

I Danmark antogs lagstiftningen om genomförandet i april 2008. I Sverige färdigställdes en utredning i ärendet i december 2007. I sitt budgetförslag för 2009 i september 2008 meddelade Sveriges regering att en proposition i ärendet skulle överlämnas under våren 2009.

Nedan redogörs för det nationella genomförandet av grupperingsförordningen i Estland, Danmark, Frankrike och Förenade kungadömet samt för innehållet i den utredning som har gjorts i Sverige.

1.2.2 Estland

Estlands parlament riigikogu antog en lag om genomförande av grupperingsförordningen den 5 juni 2008 (Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) NR 1082/2006 "Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta" rakendamise seadus). Lagen gäller såväl i Estland registrerade grupperingar som estländska sammanslutningars deltagande i en gruppering som är registrerad i en annan medlemsstat. På en i Estland registrerad gruppering tillämpas dessutom lagen om ekonomiska föreningar. I lagen anges de

sammanslutningar som kan delta i en gruppering. Sådana är landskap, lokala självstyrande enheter, sammanslutningar av dessa samt offentligrättsliga organ enligt lagstiftningen om offentlig upphandling.

I lagen fastställs att regeringen på föredragning från inrikesministeriet är den behöriga myndighet enligt artikel 4.3 i grupperingsförordningen som godkänner deltagande i en gruppering. De underrättelser som avses i artikel 4.4 ska lämnas till inrikesministeriet. Till myndighet för kontrollen av offentliga medel utses finansministeriet, som också svarar för att de övriga medlemsstaterna informeras på det sätt som avses i artikel 6.5 i grupperingsförordningen. Den i artikel 13 avsedda myndighet som kan förbjuda verksamhet på sitt territorium eller kräva att estländska medlemmar utträder ur grupperingen i de fall som avses i artikeln är statsrådet. I grupperingens namn ska på estniska ingå orden "europaisk gruppering för territoriellt samarbete" eller motsvarande förkortning "ETKR".

På registreringen av en gruppering och på ändring av avtalet eller stadgan tillämpas lagstiftningen om ekonomiska föreningar. Om upplösning av en gruppering i de fall som avses i artikel 14 i grupperingsförordningen beslutar statsrådet på föredragning från inrikesministeriet. Inrikesministeriet underrättar de övriga medlemsstaterna om ansökningarna om att upplösa en gruppering enligt artikel 14.1.

Lagen innehåller inga sådana bestämmelser om grupperingens uppgifter som kompletterar grupperingsförordningen.

1.2.3 Danmark

I Danmark antogs lagen om genomförande av grupperingsförordningen — Lov om administration af forordning om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS) — den 30 april 2008 och den trädde i kraft den 1 juni 2008.

Uppgifterna är begränsade till underlättande och främjande av territoriellt samarbete för att stärka ekonomisk och social sammanhållning. De uppgifter som ges till en gruppering ska också ingå i medlemmarnas befogenheter enligt den nationella lagstiftningen.

Utan gemenskapens finansiering kan en gruppering endast ges sådana uppgifter som avses i artikel 6 i ERUF-förordningen. En gruppering där en eller flera medlemmar har ett begränsat ansvar kan inte registreras i Danmark.

De underrättelser som avses i artikel 4 i grupperingsförordningen om deltagande i en gruppering lämnas till närings- och byggnadsstyrelsen (Erhvervs- og Byggestyrelsen). Till underrättelsen ska fogas det behöriga eller de behöriga danska ministeriernas utredning om att den danska sammanslutningens deltagande i grupperingen är möjligt enligt dess befogenheter enligt den nationella lagstiftningen. Närings- och byggnadsstyrelsen godkänner deltagandet efter att vid behov ha hört olika ministerier. Närings- och byggnadsstyrelsen godkänner också ändringar i avtalet om grupperingen och betydande ändringar i dess stadga. När närings- och byggnadsstyrelsen godkänner en underrättelse om en sådan gruppering som har sitt registrerade säte i Danmark, utser den samtidigt den myndighet som utövar kontroll över grupperingens offentliga medel. På grupperingen tillämpas lagen om offentlighet i förvaltningen.

En sådan gruppering som har sitt registrerade säte i Danmark ska anmäla grupperingen för registrering till den danska handelsregistermyndigheten (Erhvervs- og Selskabsstyrelsen). Till anmälan ska fogas närings- och byggnadsstyrelsens godkännande samt de behöriga utländska myndigheternas motsvarande beslut om godkännande. En gruppering som har registrerats i Danmark ska till sitt namn foga orden "europaisk gruppering för territoriellt samarbete" eller motsvarande förkortning. Det beslut som handelsregistermyndigheten med stöd av lagen har fattat får överklagas hos besvärnämnden (Erhvervsankenævnet).

På en gruppering som har sitt registrerade säte i Danmark tillämpas bestämmelserna om aktiebolag i bokförings- och bokslutslagarna. På grupperingens bokslut tillämpas dock alltid bestämmelserna om revision oberoende av grupperingens storlek. På upplösning av en gruppering och konkurs tillämpas i tillämpliga delar bestämmelserna om aktiebolag. Om den behöriga myndigheten i under-

rätten kräver att en i Danmark registrerad gruppering ska upplösas, ska den omedelbart informera närings- och byggnadsstyrelsen och handelsregistermyndigheten, som på ansökan gör en anteckning om saken i registret. På grupperingen tillämpas gemenskapens bestämmelser om brottsansvar.

1.2.4 Frankrike

I Frankrike har de nationella genomförandebestämmelserna om grupperingar genom en lag som stadfästes den 16 april 2008 införts i lagen om regionala myndigheter (Le code général des collectivités territoriales), som i Frankrike närmast motsvarar Finlands kommunallag.

Regionala myndigheter och sådana offentligrättsliga organ som avses i lagstiftningen om offentlig upphandling kan inom gränserna för sina befogenheter och med respekt för Frankrikes internationella förpliktelser, för gränsöverskridande, transnationellt eller interregionalt samarbete bilda en europeisk gruppering för territoriellt samarbete, som har sitt registrerade säte i Frankrike, med regionala myndigheter i andra EU-medlemsstater eller i sådana medlemsstater i Europarådet som har gemensam gräns med Frankrike, med sammanslutningar av dem eller deras offentligrättsliga organ. De offentligrättsliga organ som avses i lagstiftningen om offentlig upphandling behöver för sitt deltagande dessutom tillstånd av den myndighet som övervakar dem.

Bildandet av en fransk gruppering godkänns av prefekten (landshövdingen) i den region där grupperingen har sitt registrerade säte. Grupperingen får status som juridisk person från och med den dag beslutet träder i kraft. Om upplösning av en gruppering beslutar statsrådet genom en motiverad förordning (par décret motivé), som ska publiceras i Frankrikes officiella tidning.

De regionala myndigheterna och de i lagen om offentlig upphandling avsedda offentligrättsliga organen kan inom gränserna för sin behörighet och med respekt för Frankrikes internationella förpliktelser och efter att ha fått tillstånd av prefekten i sin region ansluta sig till en europeisk gruppering för territoriellt samarbete, som har sitt registrerade säte i

en annan EU-stat. Även i dessa fall behöver de offentligrättsliga organ som avses i lagstiftningen om offentlig upphandling för sitt deltagande dessutom tillstånd av den myndighet som övervakar dem.

En fransk regional myndighet eller en sammanslutning av sådana får i regel inte ingå avtal med en främmande stat. Undantag är avtal om bildande av en europeisk gruppering för territoriellt samarbete. Innan ett sådant avtal undertecknas måste dock tillstånd därtill fås av prefekten i regionen.

1.2.5 Förenade kungadömet (Storbritannien)

I Storbritannien vidtogs de genomförandeåtgärder som förutsatts i grupperingsförordningen genom en författning som utfärdades av den biträdande ministern med ansvar för konkurrens- och konsumentfrågor den 9 juli 2007 och som trädde i kraft den 1 augusti 2007.

En sådan sammanslutning (medlemsstat, regional myndighet, lokal myndighet, organ som regleras av offentlig rätt) som avses i artikel 3.1 i grupperingsförordningen och som har begränsad rätt att delta i ett bolag omfattas av samma begränsningar att delta i en europeisk gruppering för territoriellt samarbete. För att grupperingen ska få status som juridisk person ska grupperingens avtal publiceras i den officiella tidningen. Biträdande ministern med ansvar för konkurrens- och konsumentfrågor är behörig myndighet att ta emot de underrättelser som avses i artikel 4.2 i grupperingsförordningen om deltagande i en gruppering samt att besluta att förbjuda grupperingens verksamhet enligt artikel 13 i förordningen. Om upplösningen av en gruppering som har sitt registrerade säte i Storbritannien enligt 14.1 i grupperingsförordningen beslutar högsta domstolen (High Court, i Skottland Court of Sessions).

På en gruppering som har sitt registrerade säte i Storbritannien tillämpas den bokförings- och revisionslagstiftning som gäller små bolag. Den behöver inte lämna in sitt bokslut för registrering på samma sätt som ett bolag. Däremot ska den ha sitt senaste bokslut tillgängligt för allmänheten och ge en kopia till dem som vill ha en. Medlemmarna i en gruppering ska utse en revisor för grup-

peringen enligt de beslutsförfaranden som har bestämts i avtalet. Revisorn ska vara en person som kan utses till bolagsrevisor i Storbritannien. På en grupperings insolvens och upplösning tillämpas de nationella bestämmelserna om registrerade bolag.

En gruppering som har sitt registrerade säte i Storbritannien kan inte ha en medlem med begränsat ansvar. På ledningen av en upplöst gruppering tillämpas bestämmelserna om näringsförbud.

1.2.6 Sveriges utredning

I Sverige tillsattes en kommitté för att bedriva genomförandet av förordningen. Kommittén överlämnade sitt betänkande i december 2007 (Betänkande av utredningen om territoriellt samarbete inom EU, Statens offentliga utredningar SOU 2007:15.). Kommittén hade till uppgift att i form av en regeringsproposition lämna ett förslag till lagstiftning om genomförande av förordningen. Avsikten är att genom lag föreskriva om genomförandet av en gruppering.

Om grupperingens karaktär konstaterar kommittén att den i flera avseenden skiljer sig från svenska associationsformer. Därför har kommittén inte hittat någon form som omfattas av bestämmelser som kan appliceras på en gruppering. En gruppering har enligt kommittén såväl privaträttsliga som offentligrättsliga drag. Kommittén har dock ansett att ett kommunalförbund bestående av kommuner kan tjäna som förebild för en gruppering.

Enligt lagförslaget ska regeringen i särskilda fall kunna överlåta förvaltningsuppgifter till en gruppering som har sitt registrerade säte i Sverige eller i något annat EU-land. Förvaltningsuppgifterna kan gälla sådana program för territoriellt samarbete som medfinansieras av EU. Även uppgifter som hänförs till beviljande av stöd kan komma i fråga. Eftersom det är fråga om en offentlig förvaltningsuppgift, måste lagen godtas med kvalificerad majoritet i riksdagen.

Enligt kommitténs förslag ska regeringen besluta om en svensk medlems deltagande i en gruppering. Regeringen beslutar också om ändringar i grupperingens avtal och om änd-

ringar i grupperingens stadga när de är betydande.

Enligt förslaget ska registreringen av en gruppering skötas av en myndighet som utses av regeringen. Enligt motiveringen bör verket för näringslivsutveckling Nutek få i uppdrag att vara denna myndighet. Nutek är i Sverige ansvarig för en rad uppgifter i programmen inom målet europeiskt territoriellt samarbete. Enligt förslaget ska Nutek också ha rätt att ansöka om upplösning av en gruppering.

Regeringen ska enligt förslaget besluta om upplösning av en gruppering, om grupperingen utövar verksamhet som strider mot en medlemsstats bestämmelser om allmän ordning, allmän säkerhet, allmän hälsa eller allmän moral eller om den utövar verksamhet som strider mot allmänintresset i en medlemsstat. Regeringen ska också bestämma om upplösning i ett sådant fall att grupperingens verksamhet inte motsvarar förordningens krav.

Registermyndighetens beslut att vägra registrering av en gruppering ska kunna överklagas i en allmän förvaltningsdomstol.

1.3 Bedömning av nuläget

Ett mål i den europeiska integreringsutvecklingen har varit att minska betydelsen av gränserna mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen. Det underlättande av handeln och rörligheten som har möjliggjorts av de fyra friheterna har framför allt gagnat aktörerna inom den privata sektorn. Den fria rörligheten för varor, tjänster, personer och kapital förutsätter också att det gränsöverskridande samarbetet mellan motsvarande tillsynsmyndigheter effektiviseras. Då medlemsstatsmyndigheternas befogenheter begränsas till deras egna territorier uppstår problem som inte kan lösas genom att utöka gemenskapsinstitutionernas uppgifter. Speciellt samarbete mellan medlemsstaternas regionala självstyrande enheter är inte möjligt i behövlig omfattning. Problemet är markant i Västeuropa, där pendlings- och serviceområdena redan länge har överskridit medlemsstaternas gränser och det finns behov av att ordna kommunala tjänster (t.ex. sjukvård, av-

fallshantering, brand- och räddningsväsende) i samarbete.

Medlemsstaternas nationella offentlighets- system är helt olika. De anknyter till varandra via internationell rätt. De internationella rättssubjekten utgörs av stater, inte av regionala självstyrande enheter.

Om de regionala självstyrande enheterna gavs rätt att ingå avtal enligt internationell rätt, skulle de till den delen upphöra att vara underställda statens suveränitet. Detta skulle få konsekvenser för bl.a. staternas enhetlighet. Det skulle också kunna leda till att det uppstod sådana förpliktelser gentemot andra stater som myndigheterna på nationell nivå inte skulle kunna påverka.

Om de regionala självstyrande enheterna i olika stater återigen sinsemellan kunde komma överens om vilken lag som ska tillämpas på deras samverkan liksom i fråga om lagvalsreglerna inom privaträtten, skulle tillgodoseendet av de rättigheter som tryggas av den nationella lagstiftningen bli beroende av rättssystemet i en annan stat.

Av ovan nämnda följer att de regionala självstyrande enheternas gränsöverskridande samarbete inte kan basera sig på nationell lagstiftning, internationell rätt eller på internationell privaträtt.

Man har försökt lösa problemet inom ramen för Europarådet genom att utarbeta en ramkonvention, som innehåller modeller till bi- eller multilaterala internationelltliga avtal mellan stater. Principen har varit att lagen ska väljas utgående ifrån i vilken stat verkningarna av samarbetet tar sig uttryck, i fråga om rättigheter och skyldigheter enligt medborgarskap och i fråga om organisatoriska frågor enligt samarbetsorganets registrerade säte. Praxis har visat att ovan beskrivna problem inte heller på detta sätt har kunnat undvikas, eftersom principerna i många fall hänförs till lagstiftningen i flera stater.

Det växande behovet att möjliggöra gränsöverskridande samarbete mellan självstyrande enheter har lett till krav på reglering genom direkt tillämpbar gemenskapslagstiftning. Dessa krav har speciellt via Europaparlamentet kanaliserats till kommissionen. Som ett led i strukturfondsreformen gällande programperioden 2007–2013 lade kommissionen fram ett förslag till förordning om euro-

peiska grupperingar för gränsöverskridande samarbete. Det ursprungliga förslaget till förordning skulle ha gett medlemmarna i en gruppering rätt att besluta vilken stats lagstiftning som ska tillämpas på grupperingen. Det skulle också ha varit möjligt att fritt bestämma en grupperings uppgifter och medlemsstaternas nationella myndigheter skulle inte ha haft möjlighet att förbjuda deltagande i en gruppering.

Under arbetsgruppsbehandlingen av förslaget till förordning framgick det att förslaget måste ändras för att kunna godkännas. Flera medlemsstater – bland dem Finland – ansåg förslaget till och med helt onödigt, men Europaparlamentet krävde att förordningen skulle godkännas. Kommissionen gjorde i slutskedet av behandlingen flera ändringar i förslaget, vilket gjorde det möjligt att godkänna det.

En gruppering kan enligt den antagna förordningen ges till och med mycket olika uppgifter i ordnandet av samarbetet, om medlemmarnas hemmedlemsstater godkänner det. Medlemsstaterna har emellertid också möjlighet att begränsa samarbetet till att gälla endast regional utveckling. Tills vidare är det för tidigt att bedöma om den nya samarbetsformen uppfyller de mål som har ställts för den särskilt inom de gamla västeuropeiska medlemsstaternas regionalförvaltning. I Nordeuropa kommer den troligtvis att utnyttjas mycket sällan, åtminstone under de närmaste åren.

Enligt artikel 7.3 stycke 3 i grupperingsförordningen får en medlemsstat begränsa de uppgifter grupperingen får utföra utan finansiellt bidrag från gemenskapen. Uppgifterna ska dock inbegripa åtminstone de samarbetsåtgärder som förtecknas i artikel 6 i ERUF-förordningen. En medlemsstat kan alltså enligt sin lagstiftning förbjuda sådana sammanslutningar att delta i grupperingar som har andra uppgifter än dem som avses i nämnda stycke. Eftersom artikel 6 i ERUF-förordningen uttryckligen fastställer de prioriteringar som gemenskapen medfinansierar inom målet europeiskt territoriellt samarbete och gemenskapsfinansiering står till buds, måste det anses mycket osannolikt att en gruppering ges uppgifter inom dessa områden utan finansiellt bidrag från gemenskapen.

Grupperingsförordningen hänför sig till strukturfondsprogrammen för programperioden 2007-2013 och innehåller hänvisningar till andra gemenskapsförordningar för programperioden, men dess giltighetstid är inte begränsad. I samband med nästa strukturfondsreform bör den nationella genomförandelagstiftningen dock ses över på nytt, så att den kan anpassas till den nya gemenskapslagstiftningen.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Målsättning

Propositionens målsättning är att underlätta och främja det gränsöverskridande samarbetet mellan EU:s medlemsstater och det transnationella och interregionala samarbetet inom området regional utveckling. I propositionen föreslås de nationella bestämmelser som behövs för att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete ska kunna tillämpas i Finland.

Avsikten med den föreslagna lagen är inte att föreskriva om offentliga samfunds gränsöverskridande samarbete i allmänhet, utan lagens tillämpningsområde har begränsats till att gälla det i strukturfondsförordningarna definierade territoriella samarbete som genomförs med finansiellt bidrag från gemenskapen eller annan finansiering.

2.2 De viktigaste förslagen

Genom den föreslagna lagen utfärdas, som komplettering till grupperingsförordningen, bestämmelser om finländska sammanslutningars deltagande i europeiska grupperingar för territoriellt samarbete och om grupperingar som ska registreras i Finland. Det föreslås att endast medlemmar från EU:s medlemsstater ska kunna höra till de grupperingar som ska registreras i Finland.

Uppgifterna för en sådan gruppering, där det finns finländska medlemmar, ska vara begränsade till genomförande av program eller projekt för territoriellt samarbete som medfinansieras av gemenskapen genom Eu-

ropeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden. Utan finansiellt bidrag från gemenskapen ska grupperingen endast kunna utföra sådana samlagsåtgärder som avses i artikel 6 i ERUF-förordningen. Eftersom endast en gruppering med finländska medlemmar kan ha sitt registrerade säte i Finland, gäller begränsningen samtliga grupperingar som ska registreras i Finland.

I den föreslagna lagen införs också bestämmelser om behöriga myndigheter, finländska sammanslutningars förutsättningar att bli medlemmar, anslutningsförfarande, registrering, likvidation och upplösning av en finländsk gruppering.

Eftersom grupperingarnas uppgifter i praktiken ska begränsas till åtgärder som hänför sig till regional utveckling, föreslås det att arbets- och näringsministeriet ska vara den behöriga myndigheten för godkännande av en finländsk medlems anslutning till en gruppering. I övrigt ska huvudsakligen lagstiftningen om föreningar tillämpas på en gruppering som ska registreras i Finland.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga direkta ekonomiska konsekvenser eller konsekvenser för miljön. Grupperingen ska vara en juridisk person, inom vars ramar dess medlemmar ska ha möjlighet att bedriva territoriellt samarbete. Beslutfattandet i programmen för europeiskt territoriellt samarbete och i de projekt som genomförs för dem blir effektivare då grupperingens organ kan fatta beslut på sina medlemmars vägnar. Utnyttjandet av grupperingen i andra program än dem som finansieras av gemenskapen är mycket osannolikt, eftersom dess uppgifter ska vara begränsade till de åtgärder som förtecknas i artikel 6 i ERUF-förordningen. Grupperingen ska också sköta uppgifter som hänför sig till projekt mellan medlemsstaterna inom miljöområdet. Dessa kan ha positiva miljöeffekter.

Grupperingen ska kunna verka som förvaltningsmyndighet för programmen inom målet europeiskt territoriellt samarbete och sköta det gemensamma tekniska sekretariatets uppgifter. Om förvaltningsstrukturerna för programmen under den nuvarande struk-

turfondsprogramperioden 2007–2013 har redan nåtts överenskommelse. Därför är det inte sannolikt att förvaltningsmyndighetsuppgifter överläts till en gruppering under den nuvarande programperioden. Bildande av en finländsk gruppering före 2013 kan närmast komma i fråga i vissa enskilda territoriella samarbetsprojekt.

En gruppering har inte heller några betydande konsekvenser för myndigheternas verksamhet. Under den pågående strukturperioden 2007–2013 kan möjligtvis komma några underrättelser om finländska sammanslutningars deltagande i utländska grupperingar. Deras behandling vid arbets- och näringsministeriet skulle inte nämnvärt öka myndigheternas arbetsmängd. Uppgifterna kan skötas med nuvarande resurser. Myndigheternas kostnader skulle inte heller öka nämnvärt. Avsikten är att för registrering av en finländsk gruppering tas ut en registreringsavgift, som täcker Patent- och registerstyrelsens kostnader för registreringen.

4 Beredningen av propositionen

4.1 Beredningen av grupperingsförordningen

Europeiska kommissionen lämnade den 14 februari 2004 som en del av förslaget till reform av strukturfonderna ett förslag om europeiska grupperingar för gränsöverskridande samarbete. Behandlingen av ärendet i rådets arbetsgrupp inleddes i slutet av 2004. I oktober och december 2004 överlämnade statsrådet till riksdagen utredningar om förslaget i skrivelserna E 114/2004 rd och U 69/2004 rd. I skrivelserna konstaterade statsrådet att man i princip understöder kommissionens mål att finna sådana administrativa lösningar som kunde underlätta och främja det gränsöverskridande samarbetet men ansåg dock inte att den föreslagna förordningen var nödvändig. Det ursprungliga förslaget var problematiskt med tanke på individens grundläggande rättigheter och besvärsmätt, eftersom det skulle ha inneburit en möjlighet att överföra uppgifter och ansvar från kommunerna till utländska organ. Riksdagen omfattande statsrådets ståndpunkt i stora utskot-

tets utlåtande StoUU 3/2004 rd. Under år 2005 gav riksdagens grundlagsutskott (GrUU 26/2005 rd), finansutskott (FiUU 34/2005 rd) och förvaltningsutskott (FvUU 2/2005 rd och 34/2005 rd) sina utlåtanden om förslaget. I utlåtandena omfattade de fortfarande statsrådets ståndpunkt.

När behandlingen av ärendet i arbetsgruppen hade nått sitt avgörande skede våren 2006 gav finansutskottet och förvaltningsutskottet sina utlåtanden om det ändrade förslaget på grundval av statsrådets kompletterande skrivelser. I de kompletterande skrivelserna konstaterade statsrådet att det ändrade förslaget nu uppfyllde de förhandlingsmål som Finland hade ställt 2004 och kunde godkännas av Finland. Centrala ändringar var bestämmelser varigenom grupperingens medlemmar fråntas möjligheten att fritt komma överens om vilken lag som ska tillämpas på grupperingen, en medlemsstats möjlighet att inte godkänna att en medlem ansluter sig till grupperingen om det strider mot nationell lagstiftning, begränsningar som gäller grupperingens uppgifter i förslaget till förordning, beaktande av medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter och kraven på god förvaltning och möjlighet för en medlemsstat att ge exaktare bestämmelser om tillämpningen i anknytning till grupperingen. Utskotten omfattade i sina utlåtanden FiUU 1/2006 rd och FvUU 4/2006 rd statsrådets ståndpunkt. Grupperingsförordningen godkändes i Europeiska unionens råd den 5 juli 2006.

4.2 Beredningen av lagförslaget

Inrikesministeriet tillsatte för beredningen av den nationella lagstiftning som förutsätts i grupperingsförordningen en arbetsgrupp, i vilken ingick representanter för justitieministeriet, finansministeriet, inrikesministeriets kommunavdelning och Finlands Kommunförbund. Under åren 2007–2008 sammanträdde arbetsgruppen åtta gånger med inrikesministeriets (från början av 2008 arbets- och näringsministeriets) representant som ordförande.

Den fortsatta beredningen av förslaget har utförts vid arbets- och näringsministeriet.

4.3 Utlåtanden

Utkastet till regeringsproposition sändes på remiss den 16 februari 2009. Remisstiden gick ut den 13 mars 2009. Om utkastet begärdes utlåtanden av utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, Ålands landskapsregering, statens revisionsverk, patent- och registerstyrelsen, Finlands miljöcentral, Finlands Kommunförbund, landskapsförbunden, sametinget, Finlands Näringsliv EK, Centralhandelskammaren, Företagarna i Finland, FFC, Tjänstemannacentralorganisationen STTK och Akava rf. Dessutom har begäran om utlåtande och utkastet varit utlagda på arbets- och näringsministeriets webbplats.

Sammanlagt 17 utlåtanden har kommit in. Utlåtanden har lämnats av utrikesministeriet, justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, statens revisionsverk, Patent- och registerstyrelsen, Ålands landskapsregering, Finlands Kommunförbund, Kymmenedalens förbund, Päijänne-Tavastlands förbund, Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund, Norra Österbottens förbund, Norra Karelen landskaps-

förbund, Sametinget, Centralhandelskammaren ja Företagarna i Finland.

Enligt utlåtandena underlättar och främjar förslaget det gränsöverskridande transnationella och interregionala samarbetet mellan EU:s medlemsstater, men dess praktiska betydelse torde bli obetydlig för de finländska sammanslutningarnas vidkommande.

Den europeiska grupperingen för territoriellt samarbete baserar sig på EG:s förordning men avviker i många avseenden från de nuvarande strukturerna i det finländska rättssystemet. Det har ansetts att det är rätt att begränsa grupperingens uppgifter till genomförande av program och projekt som finansieras inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete men att uppgifterna bör preciseras ytterligare. Även bestämmelserna om grupperingen såsom ett organ som påminner om en offentlig förening bör enligt utlåtandena ytterligare förtydligas.

Det har föreslagits att bestämmelserna om kontroll och granskning av offentliga medel preciseras.

Om utkastet till regeringsproposition har ordnats förhandlingar med Sametinget enligt 9 § i sametingslagen (974/1995).

Ett sammandrag av utlåtandena har gjorts vid arbets- och näringsministeriet.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslaget

Lag om vissa bestämmelser om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. Genom lagen ska som komplettering till gemenskapslagstiftningen utfärdas nationella bestämmelser om genomförandet i Finland av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete, nedan grupperingsförordningen.

Enligt förslaget tillämpas lagen också på en gruppering som har sitt registrerade säte i landskapet Åland och på landskapet Ålands och åländska sammanslutningars medlemskap i grupperingar, eftersom grupperingen till sin juridiska karaktär närmast motsvarar en förening, som berörs av lagstiftning som enligt 27 § 8 punkten i självstyrelselagen för Åland hör till rikets behörighet.

2 §. Gruppering. Det föreslås att i paragrafen införs behövliga definitioner.

3 §. Grupperingens uppgifter. Enligt artikel 7.1 i grupperingsförordningen ska en gruppering utföra de uppgifter som medlemmarna ger den. Enligt artikel 7.2 är uppgifterna begränsade till underlättande och främjande av territoriellt samarbete för att stärka ekonomisk och social sammanhållning. Med territoriellt samarbete avses enligt artikel 1.2 i förordningen gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt samarbete. Definitionen motsvarar i huvuddrag definitionen av målet europeiskt territoriellt samarbete i artikel 3.2 punkt c i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999. Enligt artikel 7.3 i grupperingsförordningen ska en grupperings uppgifter främst vara begränsade till genomförande av program eller projekt för territoriellt samarbete som medfinansieras av gemenskapen. Grupperingen får genomföra andra åtgärder som avser territoriellt samarbete med eller utan ekonomiskt bidrag från gemenska-

pen. Medlemsstaterna får begränsa de uppgifter grupperingen får utföra utan gemenskapens medfinansiering. Uppgifterna ska dock inbegripa åtminstone de samarbetsåtgärder som förtecknas i artikel 6 i ERUF-förordningen.

Enligt artikel 6 i ERUF-förordningen ska Europeiska regionala utvecklingsfondens stöd inom målet europeiskt territoriellt samarbete i första hand inriktas på de prioriteringar som förtecknas i artikeln och som främjas genom gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt samarbete.

Avsikten med den föreslagna lagen är inte att föreskriva om offentliga samfunds gränsöverskridande samarbete i allmänhet, utan lagens tillämpningsområde har begränsats till att gälla det i strukturfondsförordningarna definierade territoriella samarbete som genomförs med finansiellt bidrag från gemenskapen eller annan finansiering. I lagen föreslås det att uppgifterna för de grupperingar som ska registreras i Finland enligt artikel 7.3 i grupperingsförordningen ska vara begränsade till de samarbetsåtgärder som förtecknas i artikel 6, när gemenskapen inte deltar i finansieringen. Samma begränsning ska gälla finländska sammanslutningars deltagande i en gruppering som har sitt registrerade säte i en annan medlemsstat.

Med de uppgifter för genomförande av program för målet europeiskt territoriellt samarbete som nämns i förslaget avses uppgifter som förvaltande och attesterande myndighet för de målprogram som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Nationella bestämmelser om dessa uppgifter finns i strukturfondslagen. Med uppgifter för genomförande av projekt avses samordnings- och förvaltningsuppgifter inom projekt som medfinansieras via dessa program.

4 §. Medlemskap i en gruppering. I paragrafen ska preciseras de finländska sammanslutningar som kan vara medlemmar i en finländsk eller utländsk gruppering. Medlemskap ska vara möjligt för finska staten, kommuner och samkommuner, inklusive landskapsförbund. Enligt den föreslagna lagen ska även Ålands landskapsregering och de

åländska kommunerna kunna vara medlemmar i en gruppering. Dessutom föreslås det att ett sådant offentligrättsligt organ som avses i lagen om offentlig upphandling (348/2007) ska kunna vara medlem.

Med ett offentligrättsligt organ avses en juridisk person i vilken juridisk form som helst som särskilt har inrättats för att tillgodose sådana behov i det allmännas intresse som inte har industriell eller kommersiell karaktär. Dessutom förutsätts att organet till största delen finansieras av en i lagen avsedd upphandlande enhet (staten, en kommun, en samkommun, evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan eller ett statligt affärsverk), att organet står under kontroll av en upphandlande enhet eller att i organets styrelse-, kontroll- eller förvaltningsorgan mer än hälften av ledamöterna utses av en ovan avsedd upphandlande enhet.

De offentligrättsliga organen kan vara juridiska personer som formellt är fristående från staten eller kommunerna, t.ex. aktiebolag, föreningar eller stiftelser, i vilka staten, en kommun eller ett affärsverk har bestämmande inflytande när det gäller kontroll eller finansiering.

Såsom verksamhet i det allmännas intresse har bl.a. betraktats utvecklandet av den industriella eller kommersiella verksamheten (t.ex. kommunernas näringsbolag), skötseln av uppgifter som är nödvändiga med tanke på folkhälsan och miljöskyddet samt bedrivandet av verksamheter som förutsätts med tanke på särskilt förtroende och särskild sekretess i anslutning till statens institutionella verksamhet. Offentligrättsliga organ i Finland är bl.a. Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, vissa allmännyttiga föreningar, kommunala hyreshusbolag samt bolag som grundats i syfte att förbättra förutsättningarna för näringsverksamheten. Där emot ska statsbolag som bedriver ren kommersiell eller industriell verksamhet inte omfattas av lagens tillämpningsområde och kan inte vara medlemmar av en gruppering.

EU:s övriga medlemsstaters och sammanslutningars förutsättningar att bli medlemmar i en finländsk sammanslutning ska bestämmas enligt grupperingsförordningen och deras nationella lagstiftning. Sammanslutningar som inte har sitt registrerade

säte i en EU-medlemsstat, ska inte kunna vara medlemmar av en finländsk gruppering.

2 kap. Anslutning till en gruppering

5 §. Underrättelse om anslutning och ändring. En underrättelse om att en finländsk sammanslutning ansluter sig till en finländsk eller utländsk gruppering ska tillställas arbets- och näringsministeriet, som ska var den behöriga myndighet som avses i artikel 4.4.

Det föreslås att i paragrafen bestäms om de dokument som ska fogas till underrättelsen. Om grupperingens avtal och stadga har upprättats på något annat språk än finska eller svenska, ska officiella översättningar av dem fogas till ansökan. Enligt artikel 4.5 i grupperingsförordningen ska medlemmarna enas om avtalet och stadgan och därvid sörja för att de överensstämmor med medlemsstaternas godkännande. Medlemmarna ska bereda avtalet och stadgan i nära samarbete med de behöriga myndigheternas i sina stater, för att säkerställa att de inte innehåller bestämmelser som strider mot den nationella lagstiftningen eller gemenskapslagstiftningen och som kan leda till att godkännande förvägras.

En sammanslutnings beslut att ansluta sig till en gruppering ska fattas enligt den lagstiftning som tillämpas på sammanslutningen och i enlighet med sammanslutningens egna regler.

I 2 mom. i paragrafen föreslås ett motsvarande förfarande när grupperingens avtal ändras eller betydande ändringar görs i grupperingens stadga. Enligt artikel 4.6 i grupperingsförordningen avses med betydande ändringar av stadgan sådana ändringar som direkt eller indirekt innebär en ändring av avtalet.

6 §. Beslut om godkännande. Arbets- och näringsministeriet ska godkänna en finländsk medlems anslutning till grupperingen och varje ändring av grupperingens avtal och varje betydande ändring av dess stadga. Om finska staten ansluter sig till grupperingen kan beslutet om godkännande med stöd av 14 § i lagen om statsrådet (175/2003) fattas av statsrådets allmänna sammanträde i stället för av ministeriet. Ministeriet ska godkänna anslutningen och ändringarna, om förutsättningarna i 2 mom. i paragrafen uppfylls. Vid

behov kan arbets- och näringsministeriet av ett annat ministerium begära ett utlåtande om huruvida en finländsk medlems anslutning till en gruppering är förenlig med dess befogenheter. Ministeriets beslut om godkännande av anslutningen och ändringarna eller avslag kan överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen.

3 kap. Registrering av en finländsk grupperings stadga och dess rättsverkningar

7 §. Registermyndighet. Enligt artikel 5 i grupperingsförordningen får en gruppering rättskapacitet när dess stadga har registrerats eller offentliggjorts i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning i den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte. I paragrafen föreslås det att en finländsk gruppering ska registreras hos Patent- och registerstyrelsen.

8 §. Registeranmälan. Registreringen av en gruppering har inte liksom i förordningen begränsats till stadgan. I paragrafen ska förtecknas de dokument och uppgifter som behövs för registreringen. Om dokumenten inte har upprättats på finska eller svenska ska de fogas till ansökan i form av officiella översättningar till finska eller svenska. Alla medlemmar i grupperingen ska underteckna ansökan enligt de bestämmelser om namnteckningsrätt som tillämpas på dem.

9 §. Beslut om registrering. Om inget hinder för registrering av en gruppering eller en ändring föreligger, fattar Patent- och registerstyrelsen beslut i ärendet. Även ändringar ska registreras med iakttagande av samma förfarande.

Vid registreringen av en gruppering iaktas dessutom i tillämpliga delar bestämmelserna om anteckning i föreningsregistret i 9 kap. i föreningslagen. Om grupperingens namntecknare byts ska också de nya namntecknarna anmälas för registrering.

Enligt artikel 12.2 andra stycket i grupperingsförordningen ska grupperingens medlemmar vara ansvariga för grupperingens skulder proportionellt i förhållande till deras bidrag, om grupperingens tillgångar är otill-

räckliga för att täcka dess skulder. Om ansvaret för någon medlem av en gruppering är begränsat i den nationella lagstiftningen, får enligt tredje stycket också de andra medlemmarna begränsa sitt ansvar i stadgan. I Finland ska inte få registreras en sådan gruppering där en medlems eller alla medlemmars ansvar för grupperingens skulder har begränsats. En medlemsstat kan föreskriva ett sådant förbud med stöd av artikel 12.2 sjunde stycket. Ett förbud är motiverat, eftersom det förtydligar bedömningen av sammanslutningarnas ansvar då anslutning till en gruppering övervägs.

Vid registrering och ändringsanmälningar ska för Patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda prestationer tas ut en avgift som bestäms med stöd av handels- och industriministeriets förordning (201/2007). Förordningen bör ändras innan lagen träder i kraft genom att en bestämmelse införs om de avgifter som ska tas ut för registrering av en europeisk gruppering för regionalt samarbete.

Patent- och registerstyrelsens beslut om registrering av en gruppering eller om en ändring som gäller grupperingen kan överklagas genom besvär hos Patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om det förfarande som ska tillämpas föreskrivs i lagen om behandling av besvärssärenden vid Patent- och registerstyrelsen (576/1992).

Grupperingen ska enligt artikel 5.2 säkerställa att det inom tio arbetsdagar från registreringen skickas en begäran till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer om offentliggörande av ett meddelande i Europeiska unionens officiella tidning om bildandet av grupperingen med uppgift om dess namn, syften, medlemmar och registrerade säte.

10 §. Grupperingens rättskapacitet och namn. Grupperingens rättskapacitet ska träda i kraft den dag den registreras. De som har bildat grupperingen ska själva svara för etableringskostnaderna före registreringsdagen. Om det är meningen att dessa kostnader senare ska betalas av grupperingen, ska de som bildar grupperingen sinsemellan komma överens om detta, till exempel i avtalet.

Av en registrerad grupperings namn ska framgå att det är fråga om en sådan europeisk gruppering för territoriellt samarbete som av-

ses i grupperingsförordningen och i den lag som föreslås.

4 kap. En finländsk grupperings verksamhet

11 §. Tillämpliga bestämmelser. En gruppering kan enligt 4 § 1 mom. i den föreslagna lagen bl.a. ges uppgifter som förvaltande och attesterande myndighet inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete. Enligt 27 och 32 § i strukturfondslagen (1401/2006) sköts dessa uppgifter av det landskapsförbund som nämns i programdokumentet då den förvaltande och attesterande myndigheten finns i Finland. När en gruppering sköter dessa uppgifter ska de i tillämpliga delar omfattas av de bestämmelser om landskapsförbundets uppgifter och befogenheter som finns i strukturfondslagen.

Ett beslut av ett landskapsförbund som fungerar som förvaltande och attesterande myndighet överklagas genom kommunalbesvär. När en gruppering sköter dessa uppgifter överklagas dess beslut genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen.

I 3 mom. i paragrafen konstateras vilken annan lagstiftning som ska tillämpas på grupperingens anställda, medlemmarna i dess organ och dess verksamhet.

12 §. Organ. Enligt artikel 10.1 i grupperingsförordningen ska en gruppering åtminstone ha en församling som består av företrädare för medlemmarna och en direktör som företräder grupperingen och agerar på dess vägnar. Enligt artikel 10.2 får det i stadgan finnas bestämmelser om ytterligare organ med klart definierade befogenheter. Enligt artikel 9.2 i grupperingsförordningen ska stadgan bl.a. innehålla bestämmelser som gäller grupperingens beslutsfattande, arbetsspråk och förfarandena för att ändra stadgan. I 5 kap. i föreningslagen finns bestämmelser om möteskallelse, frågor som ska avgöras vid möte, medlemmarnas rösträtt, jäv, beslutsförfarande, val, uppsättande av protokoll, klanderbara beslut, ogiltiga beslut och verkställighetsförbud. Dessa bestämmelser om föreningsmöten ska också tillämpas på grupperingens församling, såvida inte något annat har bestämts i grupperingens stadga. Enligt föreningslagen ska som föreningens

beslut i princip gälla den mening som vid omröstning fått mer än hälften av rösterna. Eftersom en grupperingsmedlems ansvar för grupperingens skulder inte kan begränsas, är det befogat att i grupperingens stadga föreskriva att beslut åtminstone i sådana frågor som påverkar detta ansvar, fattas enhälligt.

Om de befogenheter och ansvar som grupperingens direktör och andra eventuella organ ska ha, bestäms i grupperingens stadga. Direktören ska dock alltid enligt artikel 10.1 i grupperingsförordningen ha rätt att företräda grupperingen och agera på dess vägnar.

13 §. Grupperingens bokföring och revision. En finländsk gruppering ska vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1336/1997), även om den inte driver rörelse eller utövar yrke. Den ska således ha bokföring enligt bokföringslagen och upprätta bokslut enligt lagen.

Enligt 1 § 1 mom. i revisionslagen (459/2007) tillämpas lagen på revision av bokföringsskyldiga sammanslutningar och stiftelser som avses i 1 kap. 1 § i bokföringslagen. Enligt 2 mom. i den föreslagna paragrafen ska bestämmelserna i revisionslagen också tillämpas på revision av en gruppering, fastän det inte nämns i den berörda bestämmelsen i bokföringslagen. Enligt 4 § i revisionslagen behöver en revisor inte väljas i små sammanslutningar. I 5 § finns bestämmelser om fall, då sammanslutningens revisor ska vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning. Enligt 7 § kan till revisor i en sådan sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmande inflytande väljas en OFR-revisor eller OFR-sammanslutning. I paragrafen föreslås att i grupperingen oberoende av dess storlek till revisor alltid ska väljas en CGR- eller OFR-revisor eller en CGR- eller OFR-sammanslutning, så att grupperingens medlemmar och de myndigheter som ansvarar för kontrollen av den ska få tillräcklig information om skötseln av grupperingens ekonomi och om dess verksamhet.

5 kap. Särskilda bestämmelser

14 §. Kontroll av förvaltningen av offentliga medel. Enligt artikel 6.1 i grupperingsförordningen ska den medlemsstat där en grup-

pering har sitt registrerade säte organisera kontrollen av grupperingens förvaltning av offentliga medel och utse den behöriga myndigheten för denna uppgift innan den godkänner deltagandet i grupperingen i enlighet med artikel 4. För de finländska grupperingarnas del föreslås det att för kontrollen ansvarar den myndighet till vars huvudtitel den offentliga finansieringen ska hänföras. Myndigheten ska utses i arbets- och näringsministeriets beslut om godkännande av deltagande i en finländsk gruppering.

Om den nationella lagstiftningen i andra än de finländska medlemmarnas hemstater förutsätter att deras myndigheter ska kunna utöva kontroll över grupperingens åtgärder på deras territorium, ska de finländska myndigheterna göra det möjligt och utbyta lämplig information enligt artikel 6.2. Den kontrollansvariga finländska myndigheten ska ansvara för detta informationsutbyte och enligt artikel 6.5 informera de övriga medlemsstaterna om det har uppstått några problem under kontrollerna.

För att den myndighet som ansvarar för kontrollen av grupperingens verksamhet och de externa kontrollanterna i praktiken ska kunna ansvara för kontrollen och granskningen av verksamheten, ska en uppgift om myndigheternas kontroll- och granskningsrättigheter också ingå i det avtal som utarbetas då grupperingen bildas.

När en gruppering sköter uppgifter som inbegriper åtgärder som medfinansieras av gemenskapen, tillämpas enligt artikel 6.4 Europeiska gemenskapens lagstiftning om kontrollen av gemenskapsmedel och den nationella lagstiftningen. I praktiken kommer de grupperingar som registreras i Finland att sköta endast dessa uppgifter. I Finland ingår bestämmelserna om kontrollen av gemenskapens finansiering i 7 kap. i strukturfondslagen, som gäller tillsynen över strukturfondsprogram mellan medlemsstater. Dessutom ska tillämpas kontroll på första nivån, som utförs av den kontrollant som avses i 29 § i strukturfondslagen. Vid denna kontroll verifieras korrektheten av de enskilda utbetalningsansökningarna inom varje projekt som medfinansieras via programmen.

Enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om statens revisionsverk (676/2000) har verket

rätt att granska kommuner, samkommuner, stiftelser samt andra samfund och juridiska personer samt privatpersoner, som fått medel eller andra ekonomiska understöd eller förmåner av staten, för att utreda om de uppgifter som utgör grund för erhållandet av medel eller andra ekonomiska understöd eller förmåner är riktiga, om de villkor som ställs i beslutet om beviljande har iakttagits och om medlen eller de andra ekonomiska understöden eller förmånerna har använts till det ändamål för vilket de beviljats. Eftersom det för projekt som har finansierats inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete i regel också beviljas statligt motfinansiering, har verket också granskningsrätt då en gruppering administrerar program eller projekt.

15 §. *Upplösning och försättande i konkurs av en finländsk gruppering.* Enligt artikel 12.1 i grupperingsförordningen ska en gruppering styras av lagstiftningen i den medlemsstat där den har sitt registrerade säte när det gäller likvidation, insolvens, betalningsinställelse och liknande förfaranden. Grupperingen ansvarar primärt själv för sina skulder. När en finländsk gruppering blir insolvent, är dess medlemmar ansvariga för grupperingens skulder i proportion till deras bidrag. I Finland kan inte registreras en sådan grupperings stadga, där medlemmarnas ansvar för grupperingens skulder är begränsade på det sätt som avses i artikel 12.2 i grupperingsförordningen.

På likvidation av en finländsk gruppering tillämpas i tillämpliga delar de likvidationsåtgärder som enligt 7 kap. i föreningslagen ska vidtas i händelse av upplösning av en förening. Grupperingens styrelse eller, om grupperingen inte har någon styrelse, dess församling ska sörja för likvidationsåtgärderna, om inte grupperingens medlemmar för uppgiften har utsett en eller flera andra likvidatorer. Grupperingens medlemmar ska också besluta om överlämnande av grupperingens egendom till konkurs. På borgenärernas rätt att söka en gruppering i konkurs ska de allmänna bestämmelserna i konkurslagen tillämpas.

16 §. *Förbudande av en grupperings verksamhet och upplösning av en gruppering.* Enligt artikel 13 i grupperingsförordningen får ett behörigt organ i en medlemsstat för-

bjuda verksamheten på sitt territorium eller kräva att de medlemmar som har bildats enligt dess lagstiftning utträder ur grupperingen, när en gruppering genomför en verksamhet som strider mot en medlemsstats bestämmelser om allmän ordning, allmän säkerhet, allmän hälsa eller allmän moral, eller som strider mot allmänintresset i en medlemsstat. Det behöriga organets beslut ska kunna överklagas av en rättslig myndighet. Enligt artikel 14.1 i förordningen ska den behöriga domstolen eller myndigheten i den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte vid en ansökan av en behörig myndighet med ett berättigat intresse besluta om avveckling av en gruppering om den finner att grupperingen inte längre uppfyller kraven i artikel 1.2 eller artikel 7.

Grupperingen kan ges möjlighet att inom en viss tid rätta till den situation som har lett till ansökan om upplösning.

Förbud mot grupperingens verksamhet, krav på utträde och upplösning av en gruppering ska betraktas som mycket exceptionella åtgärder. Som behörig myndighet vid beslut om dessa föreslås underrätten där grupperingen eller dess finländska medlem har sitt registrerade säte.

Den behöriga myndighet enligt artikel 14 som kan ansöka om upplösning av en gruppering, kan beroende på orsaken vara t.ex. arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet eller åklagaren.

Den behöriga underrätten ska underrätta de övriga medlemmarnas hemstater om ansökningarna om upplösning av grupperingen.

På finska har i den föreslagna paragrafen i stället för termen "purkaminen" (upplösning) som används i artikel 14 i grupperingsförordningen använts termen "lakkauttaminen", som används i föreningslagen och passar bättre in i det finländska rättssystemet.

17 §. Domstolens anmälningsskyldighet. Domstolen ska till Patent- och registerstyrelsen sända meddelande om ansökningar och beslut som hänför sig till en grupperings konkurs, verksamhetsförbud och upplösning. Patent- och registerstyrelsen ska på grundval av meddelandena göra en anteckning i registret. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 60 § i föreningslagen.

18 §. Ikraftträdande. Paragrafen innehåller en sedvanlig bestämmelse om ikraftträdande.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I lagförslaget ingår inte bemyndigande att utfärda bestämmelser på lägre nivå.

Innan lagen träder i kraft bör handels- och industriministeriets förordning om Patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda prestationer och den avgiftstabell som bifogas förordningen ändras så att i dessa införs de avgifter som ska tas ut för registreringen av en gruppering och grunderna för avgifterna.

3 Ikraftträdande

Medlemsstaterna skulle utfärda de bestämmelser som krävs för det nationella genomförandet av grupperingsförordningen senast den 1 augusti 2007. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

En gruppering för territoriellt samarbete har som mål att underlätta och främja det territoriella samarbetet mellan sina medlemmar i syfte att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen. Finländska sammanslutningars rätt att delta i grupperingar ska vara begränsad till de åtgärder enligt målet europeiskt territoriellt samarbete som förtecknas i artikel 6 i ERUF-förordningen. Ett sådant samarbete utgör en del av det internationella samarbete i syfte att utveckla samhället som avses i 1 § 3 mom. i grundlagen. Det är innehållsmässigt förenligt med Finlands suveränitet och rymms inom ramarna i 1 § 2 mom. i grundlagen också då aktörerna är kommuner eller samkommuner (GrUU 39/1998 rd s. 2).

Grupperingens uppgifter ska enligt artikel 7.1 anges i det avtal som dess medlemmar ingått i enlighet med artiklarna 4 och 8. Med tanke på uppgifterna är också artikel 2 i förordningen betydelsefull. Enligt den regleras en gruppering förutom av avtalet och stadgan, beträffande de frågor som inte eller endast delvis regleras av förordningen, av de

nationella lagarna i den medlemsstat där grupperingen har sitt registrerade säte.

Behörighet att ingå avtal har i grupperingsförordningen getts dem som bildat grupperingen. Dessa kan vara medlemsstater i Europeiska unionen, deras regionala och lokala myndigheter samt vissa andra offentligrättsliga organ som avses i lagstiftningen om offentlig upphandling. Behörigheten att ingå avtal har begränsats till de uppgifter som avses i artikel 7. En medlemsstat kan dessutom enligt artikel 4.3 förvägra en medlems deltagande i en gruppering, om medlemsstaten anser att deltagandet är oförenligt med förordningen eller den nationella lagstiftningen, inbegripet den blivande medlemmens befogenheter. Medlemsstaten kan också förvägra deltagande, om deltagandet inte är motiverat av skäl som strider mot allmänintresset eller de allmänna rättsprinciperna i medlemsstaten.

Eftersom kommuner kan vara medlemmar i en gruppering föreslås det att kommuner och samkommuner direkt ska ha en sådan befogenhet att ingå avtal som avses i förordningen också då en utländsk medlem i grupperingen är en annan medlemsstat. Det är exceptionellt att befogenheter att ingå fördrag med en annan stat eller en regional självstyrelsemyndighet delegeras till myndigheter och det skulle utgöra ett undantag från bestämmelserna i 93 och 94 § i grundlagen, enligt vilka behörigheten att ingå internationella fördrag i princip ingår i republikens presidents befogenheter och riksdagen deltar i godkännandet av internationella förpliktelser. För sådana befogenheter att ingå fördrag har i grundlagsutskottets praxis ställts vissa krav: Befogenheten får inte vara obegränsad när det gäller den som får befogenheten och befogenhetens innehåll. Dessutom måste befogenheten säga ut vilka myndigheter eller andra aktörer som avtal kan ingås med (GrUU 40/2000 rd, s. 2, GrUU 16/2004 rd, s. 4). Därtill kan myndigheter inte genom en vanlig lag ges rätt att ingå avtal i frågor där ett beslut kräver samtycke av riksdagen (GrUU 16/2004 rd, s.4). Beslut att godkänna att en finländsk sammanslutning ansluter sig till en gruppering ska enligt lagförslaget fattas av arbets- och näringsministeriet. Genom detta förfarande garanteras att medlemmen

inte kan avtala om sådant som hör till lagstiftningen eller som direkt strider mot grundlagen. Förslaget uppfyller de krav som grundlagsutskottet har ställt och det är således inte problematiskt med tanke på de bestämmelser i grundlagen som gäller behörighet att ingå avtal.

Enligt grupperingsförordningen ska en gruppering som en självständig juridisk person utföra de uppgifter som medlemmarna ger den i enlighet med förordningen och verka inom gränserna för de uppgifter som har givits den. Eftersom en grupperings uppgifter i praktiken ska begränsas till territoriellt samarbete enligt ERUF-förordningen, kommer de delegerade uppgifterna inte att ha någon stor betydelse. Kommuner och samkommuner kan ge grupperingen uppgifter endast inom ramen för sin egen behörighet och så att de aspekter som hänför sig till medborgerliga fri- och rättigheter och rätts-säkerhet uppmärksammas i tillräcklig grad. Arbets- och näringsministeriet kan förvägra en kommuns deltagande i en gruppering om det strider mot grundlagen eller annars är lagstridigt att ge uppgifterna till grupperingen. Enligt artikel 4.6 i grupperingsförordningen ska medlemsstaterna också godkänna varje ändring av avtalet och varje betydande ändring av stadgan. I avtalet ska enligt artikel 8 anges bland annat grupperingens mål och uppgifter. Arbets- och näringsministeriet kan således också senare under gruppens verksamhetstid förvägra sådana ändringar i avtalet som inte är förenliga med grundlagen eller annan lagstiftning. Den föreslagna lagen är inte heller problematisk med tanke på den kommunala självstyrelse som tryggas i 121 § i grundlagen.

Enligt 7 § i grupperingsförordningen kan en gruppering ges till och med rätt omfattande uppgifter. Enligt artikel 7.3 i grupperingsförordningen ska en grupperings uppgifter "främst vara begränsade" till genomförande av program och projekt för territoriellt samarbete som medfinansieras av gemenskapen. Dessutom får en gruppering genomföra andra särskilda åtgärder som avser territoriellt samarbete mellan dess medlemmar enligt de mål som i förordningen har satts upp för grupperingen, med eller utan ekonomiskt bidrag från gemenskapen. De uppgifter som grup-

peringens medlemmar har gett den får inte omfatta befogenheter och åligganden som avser myndighetsutövning och som syftar till att tillvarata statens eller andra myndigheters allmänna intressen, exempelvis polisiära och föreskrivande befogenheter, rättsväsen och utrikespolitik. Myndighetsutövning enligt grupperingsförordningen kan anses vara ett snävare begrepp än det som i Finland avses med offentliga förvaltningsuppgifter. T.ex. att tilldela en gruppering ett förvaltningsmyndighetsuppdrag innebär uppgifter som hänför sig till myndighetsutövning.

I propositionen föreslås det att finländska sammanslutningar ska kunna delta endast i sådana grupperingar vars uppgifter hänför sig till de prioriteringar inom målet europeiskt territoriellt samarbete som förtecknas i artikel 6 i ERUF-förordningen. I praktiken kommer antagligen endast i fråga uppgifter för genomförande av sådana åtgärdsprogram och projekt inom målet europeiskt territoriellt samarbete som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden. En gruppering ska då också kunna ges uppgifter som hänför sig till myndighetsutövning. En gruppering är ett organ som står utanför statens och kommunens myndighetsmaskineri och kan i skötseln av de uppgifter som den har fått genom avtalet utöva offentlig makt.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter, endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra garantier för god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock

ges endast myndigheter. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis permanent utgått ifrån att offentlig makt kan anförtros också andra än myndigheter om skötseln av uppgifterna och det förfarande som tillämpas därvid regleras tillräckligt detaljerat och rättssäkerhetsaspekterna tas i beaktande och de personer som sköter de offentliga uppgifterna handlar under tjänsteansvar. I 11 § i lagförslaget har beaktats kraven enligt 124 § i grundlagen gällande grundläggande fri- och rättigheter, rättssäkerhet och andra garantier för god förvaltning.

Enligt bestämmelsen i 7 § i lagförslaget kan arbets- och näringsministeriet förvägra en medlems anslutning till grupperingen om anslutningen med beaktande av grupperingens uppgifter skulle vara lagstridig. Ministeriets beslutanderätt ska till denna del basera sig på de kriterier som har fastställts i den nationella lagen och gemenskapslagstiftningen och på laglighetsprövning. Vid prövningen ska de uppgifter som ska ges en gruppering undersökas i förhållande till den blivande medlemmens (t.ex. kommunens) behörighet och anslutningens konsekvenser för tillgodoendet av rättssäkerheten och de medborgerliga fri- och rättigheterna. Att ge en gruppering offentliga förvaltningsuppgifter för att utföra de uppgifter som föreskrivs i 4 § i den föreslagna lagen kan därmed anses vara oproblematiskt med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna.

På dessa grunder anser regeringen att den föreslagna lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

På en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (*EGTS*) tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete, nedan *grupperingsförordningen*, och de bestämmelser i denna lag som kompletterar den.

2 §

Gruppering

I denna lag avses med *gruppering* en gruppering som har bildats enligt grupperingsförordningen.

Grupperingen är finländsk om den har sitt registrerade säte i Finland och utländsk om den har sitt registrerade säte i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen.

3 §

Grupperingens uppgifter

En gruppering kan ges uppgifter för genomförande av sådana av Europeiska gemenskapen medfinansierade program och projekt mellan dess medlemmar som avses i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1783/1999, om aktörer från minst två medlemsstater i Europeiska unionen deltar i dem.

Utan finansiellt bidrag från Europeiska gemenskapen kan en gruppering anförtros endast sådana samarbetsuppgifter som avses i artikel 6 i den förordning som nämns i 1 mom.

En gruppering får inte ges andra uppgifter än sådana som avses i 1 eller 2 mom. och inte uppgifter som inte hör till medlemmarnas befogenheter.

4 §

Medlemskap i en gruppering

Finska staten, landskapet Åland, en finländsk kommun och samkommun och ett sådant finländskt offentligt organ som avses i 6 § 1 mom. i lagen om offentlig upphandling (348/2007) kan vara medlemmar av en utländsk gruppering så som det föreskrivs i denna lag eller någon annanstans i finsk lagstiftning och i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

I fråga om förutsättningarna för en annan medlemsstat i Europeiska unionen och en sammanslutning i den staten att bli medlemmar av en finländsk gruppering föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning och i lagstiftningen i den medlemsstat där grupperingen har sitt säte.

2 kap.

Anslutning till en gruppering

5 §

Underrättelse om anslutning och ändring

En sammanslutning som har för avsikt att bli medlem ska underrätta arbets- och näringsministeriet om sin anslutning till en finländsk eller utländsk gruppering.

Till underrättelsen ska fogas

1) uppgifter om den gruppering som sammanslutningen har för avsikt att ansluta sig till,

2) förslag till grupperingens avtal och stadga på finska eller svenska, och

3) sammanslutningens beslut om anslutning och sammanslutningens beslut genom vilket förslaget till grupperingens avtal och stadga har godkänts.

Arbets- och näringsministeriet ska också underrättas om varje ändring av avtalet och om varje betydande ändring av dess stadga.

6 §

Beslut om godkännande

Arbets- och näringsministeriet fattar det beslut som avses i artikel 4.3 i grupperingsförordningen och som gäller godkännande av en finländsk medlems anslutning till en finländsk eller utländsk gruppering och det beslut som avses i artikel 4.6 och som gäller godkännande av varje ändring av avtalet och varje betydande ändring av stadgan.

Anslutningen och ändringarna godkänns om

1) förslaget till grupperingens avtal och stadga uppfyller de krav som ställs i grupperingsförordningen, i denna lag och i annan lagstiftning,

2) grupperingens uppgifter är förenliga med 3 § i denna lag, och

3) det inte föreligger några andra i artikel 4.3 i grupperingsförordningen avsedda hinder för anslutning till grupperingen eller för ändringar.

3 kap.

Registrering av en finländsk grupperings stadga samt dess rättsverkningar

7 §

Registermyndighet

Den behöriga myndigheten vid registrering av en finländsk gruppering är Patent- och registerstyrelsen.

8 §

Registeranmälan

För registreringen ska grupperingens medlemmar lämna in till Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska

1) ansökan om registrering av grupperingen,

2) grupperings avtal och stadga,

3) uppgifter om grupperingens medlemmar,

4) de behöriga myndigheternas beslut att godkänna medlemmarnas anslutning till grupperingen, samt

5) grupperingens namntecknares fullständiga namn, adress, hemkommun och personbeteckning eller, om en namntecknare saknar personbeteckning, födelsetid.

9 §

Beslut om registrering

Patent- och registerstyrelsen fattar beslut om registrering av grupperingen och de ändringar som gäller den, om det inte finns något hinder för registrering. På registreringen tillämpas det som i 9 kap. i föreningslagen (503/1989) föreskrivs om anteckning av en förening i föreningsregistret.

En gruppering där medlemmarnas ansvar för grupperingens skulder är begränsat, får inte registreras i Finland.

För registrering av en gruppering och ändringar som gäller grupperingen tas det ut en avgift, om vilken föreskrivs särskilt.

Ett beslut av Patent- och registerstyrelsen om registrering av en gruppering får överklagas genom besvär hos Patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd i enlighet med vad som särskilt föreskrivs om detta.

10 §

Grupperingens rättskapacitet och namn

En finländsk gruppering kan förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt uppträda som part inför domstolar och andra myndig-

heter efter att den har registrerats enligt denna lag.

I anslutning till en finländsk grupperings namn ska orden "Eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä", "Europeisk gruppering för territoriellt samarbete" eller förkortningen "EAYY" eller "EGTS" användas.

4 kap.

En finländsk grupperings verksamhet

11 §

Tillämpliga bestämmelser

När en gruppering sköter uppgifter som förvaltande och attesterande myndighet enligt programmet för målet europeiskt territoriellt samarbete, tillämpas på grupperingens uppgifter och befogenheter det som föreskrivs i strukturfondslagen (1401/2006) om uppgifterna och befogenheterna för ett landshapsförbund som verkar som förvaltningsmyndighet.

Ett beslut av en gruppering som verkar som förvaltande och attesterande myndighet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

På anställda hos grupperingen och på medlemmarna i dess organ tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och bestämmelserna i skadeståndslagen (412/1974) om offentliga samfunds och tjänstemäns skadeståndsansvar. På en grupperings verksamhet tillämpas dessutom bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). En gruppering som är verksam i samernas hembygdsområde ska dessutom iakttä bestämmelserna i samiska språklagen (1086/2003)

12 §

Organ

I fråga om grupperingens organ föreskrivs i artikel 10 i grupperingsförordningen.

Om inte något annat bestäms i grupperingens stadga, tillämpas på grupperingens församling det som i 5 kap. i föreningslagen föreskrivs om föreningsmöte.

I fråga om de befogenheter och ansvar som grupperingens direktör och andra organ har, bestäms i grupperingens stadga.

13 §

Grupperingens bokföring och revision

På en grupperings bokföringsskyldighet och på innehållet i dess bokföring och bokslut tillämpas bokföringslagen (1336/1997).

På en grupperings revision tillämpas bestämmelserna i revisionslagen (459/2007). I grupperingen ska dock alltid en sådan revisor som avses i 5 eller 7 § i lagen utses och revision förrättas.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

14 §

Kontroll av förvaltningen av offentliga medel

På kontrollen av förvaltningen av en finländsk grupperings offentliga medel tillämpas vad som bestäms någon annanstans i lag och i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

15 §

Upplösning och försättande i konkurs av en finländsk gruppering

På upplösning av en finländsk gruppering tillämpas det som i 7 kap. i föreningslagen föreskrivs om upplösning av en förening.

Om grupperingen enligt dess stadga har en styrelse, ansvarar denna för likvidationsförfarandet. I annat fall ansvarar grupperingens församling för likvidationsförfarandet.

Om överlämnande av grupperingens egendom till konkurs beslutar grupperingens medlemmar.

16 §

Förbudande av en grupperings verksamhet och upplösning av en gruppering

Den behöriga myndighet som avses i artikel 13 i grupperingsförordningen är för en finländsk grupperings del underrätten på den ort där grupperingen har sitt säte och för en utländsk grupperings del underrätten på den ort där gruppens finländska medlem har sitt säte.

Underrätten där en finländsk gruppering har sitt säte bestämmer om upplösning av en gruppering i det fall som avses i artikel 14 i grupperingsförordningen. I övrigt tillämpas på upplösningen av en gruppering bestämmelserna om upplösning av en förening i 8 kap. i föreningslagen.

Helsingfors den 17 april 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

17 §

Domstolens anmälningsskyldighet

Domstolen ska underrätta Patent- och registerstyrelsen om ansökningar och beslut som hänför sig till överlämnande av grupperingens egendom till konkurs, om avslutande av konkursförfarande i domstolen och om förbudande av en grupperings verksamhet och upplösning av en gruppering.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Näringsminister *Mauri Pekkarinen*